

כיצד לאמן סגל-קבע

בצבא המבוסס על מילואים

רס"נ יואל

ומפקדיהן, יכירו את חייהן ודרכיהן וירכשו ידע צבאי.

כונת ההצעה איננה לחזור על הנסיון שנעשה בסין העממית, שם חויבו גנרלים לשרת מדי שנה חודש אחד כטוראים — נסיון שנכשל. כונתה להביא את קציני-המטה למעין סויר-לימודים ממושך ליחידות, אשר ימשיך

הלכה למעשה את הנלמד בקורסים. השיטה המוצעת תטיל עומס נוסף על מפקדי היחידות. הללו יזכו לפתע לספחת מטרידה — ואולי אף ביקורתית. אולם בימיהם שלום, כלי-צבא הוא בראש וראשונה מסגרת לימודית — וב"אור זה יש לראות גם את העומס החדש שיוטל על המפקד. הוא מקבל פשוט חניך נוסף, שונה במקצת מן האחרים. ברור שהצ"חח הענין תלויה במשמעת עצמית של הח"ניך ובגילוי טקט משני הצדדים — המפקד המדריך והקצינ'ה-תלמיד. אין ספק שההסדר החדש יעורר בעיות ופה ושם אף סכסוכים, אך דומה שהתועלת העשויה לצמוח ממנו גדולה מהבעיות שיגרור עמו.

ביצוע ההצעה יעורר גם בעיות כוח-אדם. ברוטציה רגילה מאייש הקצינ' הנשלח ליחידה תפקיד פיקודי ועבודה מוגדרת. כאן, לעור מת זאת, יוצא הקצינ' את מטהו מבלי שיקבל תפקיד אחר ומבלי שיעבור. אי לכך אין לראות את יציאת האיש כשינוי תפקיד אלא כתוספת של קורס הדרוש להתקדמותו. ראייה זו אינה פותרת אמנם במאומה את הבעיה, אך מעמי' דה אותה באור אחר, מקובל-יותר.

קודיים על-מנת לאפשר לכל קציני-המטה ה' משרתים שירות-קבע את הרוטציה הדרושה? ביחידות סדירות מספר התפקידים הפיקודיים מעט מלפתור את הבעיה ואין בהם אלא פתרון חלקי בלבד. על-ידי מינוי קצינים לתפקיד פיקודי ביחידת-מילואים — בנוסף על תפקידם הרגיל — ניתן יהיה להקנות להם נסיון פיקודי נוסף בתקופת השירות-הפעיל של היחידה. ואולם פתרון כזה אינו אפשרי לגבי קצינים המוצבים בתפקידים הנ' חוצים גם בימי-מלחמה — ועל קטגוריה זו נמנים רבים. הפתרונות המוזכרים כאן, ביחידות סדירות וביחידות מילואים, פותרים אולי בדוחק רב את בעיתם של הקצינים שמסלול התקדמותם הוא אג"מי טהור. הם אינם פותרים את בעיתם של קציני מודיעין, שלי' שות ואפסנאות.

מאחר שפתרון אידיאלי מלא לבעיה אינו מצוי כנראה, כדאי אולי לבחון את ההצעה הבאה:

יוצמדו קציני-מטה למשך של מספר חודשים אל מפקדי יחידות ברמות מקבילות לדרגים של מפקדי פלוגות, גדודים וחטיבות. הם לא ישאו בכל תפקיד ביחידות אליהן הוצמדו ואולם ישתתפו בכל פעולותיהן, תרגוליהן ומסעותיהן. הם יפכו ל"זלז" של המפקד, יהיו נוכחים בכל דיון, בכל סיור, בכל ביקורת, בכל קבוצת-פקודות ובכל תדריך לאימונים. באופן זה לא יתנסו אמנם אישית בפיקוד, אך יעמדו על הבעיות הניצבות בפני היחידות

מרבית לדבר ולדון על אימון כוחות-מילואים. אך דומה שקיימת מידה של התעלמות מבעיה הנוגעת דוקא למשרתי-הקבע, המעטים יחסית, הדרושים לכל צבא-מילואים. הדרכתם וקיי-דומם של אלה קשה הרבה יותר בצבא-מילואים מאשר בצבא סדיר בעיקרו. הכוונה אינה לסגל התחזוקה — ביחס לאלה אין בעיות הרכה מיוחדות ושונות, אלא למ' מלאים התפקיד-מטה.

בדרך-כלל מבוסס אימונם של קצינים על שני יסודות: לימוד מכוון בקורסים ובבתי-ספר; לימוד תוך כדי מעבר מסלול-תפקידים. לגבי הלימוד בקורסים אין שוני בין המשרתים בצבא סדיר לבין אלה שבצבא מילואים. הקושי מתעורר עשה שיש לתכנן את מסלול הקידום. הכל מסכימים שקצינ'ה-מטה חייב בנסיון פיקודי ובשהיה במסגרת של יחידה — שאם לא כן, קיימת סכנה של תלישות מן המציאות, אי-הבנה של צרכי היחידות ושל יכולתן, התרחקות מן החייל ואף של גילוי בורות בעניינים צבאיים. כיצד, למשל, יע' ריך קצינ' מודיעין נכונה את כושר תנועתו של גדוד בשטחים קשים, אם לא התנסה בעצמו בתנועה מעין זו?

מטבע הדברים, פירמידת מערכת-התפקידים של משרתי-הקבע אינה גורמית — רב מס' פרם של קציני-המטה המשרתים בדרגים גבו' הים. תפקידי-הפיקוד שאינם בכירים מאוד, מאוישים לעומת זאת על-ידי קציני מילואים. נשאלת השאלה, מהיכן יימצאו תפקידים פי-

(המשך מעמוד 14)

שני אורחי-מלחמה גם יחד. הכוחות האלה יהיו — בתנאי לוח' מה-גרעינית — מאגר לתגבורות ותחלופות של החבורות הקדומניות. הם גם יהיו את המקור לכוח-האש הדרוש לקרב וכן יפעלו נגד מטוסי האויב ומערכות השיגור שלו. אותם כוחות יהיו אחראים לקווי האספקה והפינוי ויקיימו את התור בלה — בין היבשתית ובין המוטסת. נוסף על כך תוטלנה עלי' הם משימות האספקה והאחזקה ויהיו ממונים כל אחד בגור' רתו — על העורף.

מסתבר, איפוא, שבעית הבעיות הנה שילוב מירבי של תפי' קידים, "גרעיניים" ותפקידים, "מקובלים", כך שיוכלו להתבצע על-ידי אותם הכוחות ולא יהיה צורך בקיום שני כוחות צבאיים שונים-בתכלית זה מזה.

"חבורות-הלחימה" הקטנות שמציע גנ' האו, אינן סומכות על עצמתן-הן, כי אם על יכולתן ל"הזמין" אשת-תופת אשר תונחת מן העורף.

חינוי להבחין בין פעולות-פטרול עוינות לבין פעולות המעי' דות על כונת האויב לחדור חדירה עמוקה בכוחות גדולים (ההבחנה מתאפשרת במידה הולכת וגדלה על-ידי השיטות לתשגחת על שדה-הקרב). בריבזמן שאפשר למנוע פעולות פטרול עוינות ללא-שימוש בנשק גרעיני, באמצעות "חבור' רות-לחימה" קדומניות המסתייעות ב"חבורות-לחימה" ניידות. הרי שיש להגיב על נסיונות חדירה רבות-הקף בהנחתות-אש מן העורף, כולל "הנחתות-גרעיניות". בעורף יימצאו כוחות גדולים, הפרוסים על-פני מרחב גדול — דבר, התואם את